

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1277/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.515/2025/9. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Bodrogi Bea ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kfv.III.37.515/2025/9. számú ítélete ellen. Álláspontja szerint a támadott bírósági ítélet sérti az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, valamint a VI. cikk (3) bekezdését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy tényállása szerint az indítványozó 2023. április 4-én kérelmet nyújtott be Budapest Főváros Kormányhivatala [...] Kerületi Hivatalához (a továbbiakban: hatóság), amelyben azt kérte, hogy a hatóság a nemre vonatkozó személyes adatát férfiról nőre helyesbítse a GDPR 16. cikke alapján. Kérelme indokolásában a 3058/2023. (II. 16.) AB határozatra (a továbbiakban: Abh.), a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) 944/2021. számú állásfoglalására, valamint a [...] névre szóló orvosi és munkahelyi iratokra hivatkozott, amely a transzneműségét igazolja. A hatóság a kérelmet áttette [...] város anyakönyvvezetőjéhez, aki azt elutasította. A Kúria – a jogorvoslati eljárásban – azonban ezen határozatot megsemmisítette, és új eljárást rendelt el, amely lefolytatására a hatóságot kötelezte.
- [3] A hatóság 2024. május 15-én az indítványozó kérelmét elutasította. Határozata indokolásában arra hivatkozott, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásba a személyes adatok bejegyzése az anyakönyvi születési alapírat alapján történik, így az adatváltozás is csak az anyakönyvi kivonat alapján lehetséges, hiszen az átvezetésnek összhangban kell állnia az anyakönyvi nyilvántartás adataival. Az indítványozó által hivatkozott NAIH állásfoglalás és Abh. olyan személyekre vonatkozik, akik már átestek

a tranzíciós műtéten, az indítványozónál azonban ilyen még nem történt. Az indítványozó sérelme adathelyesbítéssel nem orvosolható, mivel az általa javítani kívánt adat nem pontatlan, helytelen vagy hiányos. A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás célja a személy biológiai nemének (ami objektív) közhiteles igazolása, nem feladata azonban a nemi identitás (szubjektív tényező) tanúsítása.

- [4] Az indítványozó a hatóság határozatával szemben közigazgatási pert kezdeményezett, hivatkozva arra, hogy mivel nemi identitása nem tükrözi az irataiban szereplő adatait, ezért naponta kell magyarázkodnia, ami megalázó számára. Keresetlevelében a NAIH állásfoglalás és az Abh. mellett az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJB) gyakorlatára is hivatkozott.
- [5] A perben eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a keresetet elutasította. A törvényszék ítéletében kiemelte, hogy a hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alapján érdemben döntött az indítványozó kérelméről. Nem eredményezi ugyanis egy kérelem elbírátlanságát, ha a hatóság a kérelmezőtől eltérő jogi álláspontot képvisel. A hatósági eljárásban vizsgálandó kérdés ugyanis az volt, hogy követnie kell-e a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásnak az anyakönyvi nyilvántartás adattartalmát, vagy lehetséges egymással összefüggő adatfajtára vonatkozóan eltérő bejegyzést tenni adathelyesbítés címén. Ehhez képest másodlagos kérdés az, hogy amennyiben ez lehetséges, akkor azt milyen bizonyíték (pl. szubjektív érzet) alapján kell eldönteni. A törvényszék figyelembe vette az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) 2025. március 13-án hozott C-247/23. számú ügyben született ítéletét is (lásd: „Deldits-ügy”), amely szerint az GDPR 16. cikke alapján helyesbíteni kell a nemzeti hatóságoknak a nemi identitásra vonatkozó személyes adatokat, amennyiben azok a GDPR 5. cikke alapján pontatlanok, és ennek bizonyítékaként nem követelhető a kérelmezőtől a nemváltó műtét elvégzésére vonatkozó bizonyíték. Ennek kapcsán azonban a törvényszék azt is kiemelte, hogy az EUB ítélete és a jelen ügy között fontos különbség, hogy amíg az EUB ítélete a menekültügyi nyilvántartást érintette, addig a jelen ügy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást. Ennek pedig azért van jelentősége, mert amíg a menekültügyi nyilvántartás (a magyar állampolgárookra vonatkozó anyakönyv párjaként) a menekültek tekintetében a személyes adatok bejegyzésére és tanúsítására szolgáló „elsődleges” regiszter, addig a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás a „nem” adat tekintetében származtatott, „másodlagos” nyilvántartásnak minősül. Erre tekintettel a hatóság helyesen ismerte fel, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásnak egyeznie kell az anyakönyvi nyilvántartás hasonló adatával. Amennyiben ugyanis a kettő között eltérés van az jogbizonytalanságot eredményez. Mivel pedig a nyilvántartási rendszer hierarchikus, ezért az „elsődleges” nyilvántartásból kell származnia a „másodlagos” nyilvántartás adatainak. Vagyis egy adatváltozást mindig az „elsődleges” nyilvántartásban kell kezdeményezni, amely aztán átvezetésre kerülhet a „másodlagos” nyilvántartásba. Az

anyakönyvi nyilvántartás a „születési nem”-et rögzíti, amely a kromoszómaszám alapján meghatározható biológiai nem. Mivel a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban az anyakönyvben rögzített „születési nem” jelenik meg „nem”-ként, így bár a „nem” fogalma lehetne tágabban is értelmezhető, a fentiek szerint a közhitelesség és a jogbiztonság érdekében a kettő között nem lehetséges az eltérés. Tehát az EUB ítéletét és a GDPR 16. cikkét nem lehet úgy értelmezni, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban a „nem” adata önállóan (az anyakönyvhöz képest) megváltoztatható lenne. Ez akkor lenne csak lehetséges, ha a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás is tartalmazná külön a „születési nem” kategóriáját. A törvényszék azt is kiemelte, hogy a jelen ügyben az Abh. sem releváns, mivel az csak annyit mondott ki, hogy a „születési nem” nyilvántartása alkotmányosan igazolható az anyakönyvben, de a vizsgálat más nyilvántartásokra nem terjedt ki. Ugyancsak nem tartotta a törvényszék irányadónak a NAIH állásfoglalását sem, mivel ott egy nemváltó műtéten átesett személyről volt szó (az indítványozónál ilyen nem történt), aki nevet is változtatni szeretett volna, szemben az indítványozóval. Ez jelen ügyben azért releváns, mivel egy férfi keresztnévvel nőként szerepelni a nyilvántartásban ugyancsak disszonanciát eredményezne.

- [6] 1.2. A törvényszék ítéletével szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához. A Kúria ítéletében a törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.
- [7] A Kúria ítéletében kiemelte, hogy sem a hatóság előtt, sem pedig a törvényszéki perben nem volt a felek között vita, hogy az indítványozó nem a „születési nemét” akarja megváltoztatni, hanem csak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő „nemét”. Utóbbi ugyanis álláspontja szerint a megélt (társadalmi) nemére vonatkozik, ami eltérhet a biológiai nemétől. Erre a kérésre pedig szerinte igenis irányadó az EUB ítélete valamint a GDPR 16. cikke szerinti helyesbítési eljárás. Ezért a Kúria elsősorban arra kereste a választ, hogy a fentiek szerint tehető-e különbség a „születési nem” és a „nem” fogalma között, az utóbbi valóban jelentheti-e a társadalmilag „megélt nem” fogalmát.
- [8] E körben a Kúria megállapította, hogy a törvényszék helyesen rögzítette, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő „nem” a születési anyakönyv, mint közokirat alapján kerül rögzítésre. Ezért a „születési nem” és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerinti „nem” között csak akkor lehetne különbség, ha a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás is külön rögzíti a „születési nem” kategóriáját. Enélkül azonban a kettő közötti eltérés nem a „nem” azonosítását szolgálja, hanem kifejezett disszonanciát okoz. A Kúria szerint az indítványozó felülvizsgálati kérelmében előadott érvelése (miszerint a „megélt nem” vagyis a nemi identitás nem származhat az anyakönyvi nyilvántartásból) is megerősíti a fenti gondolatmenetet. A hivatkozott EUB ítélet is különbséget tesz születéskor valakinek tulajdonított nem és megélt nem, vagyis nemi identitás között. Mivel a személyiadat- és

lakcímnnyilvántartás – a törvényszéki érvelés szerint, amelyet a Kúria is osztott – tulajdonképpen a „születési nemet” tartalmazza, így a megélt nem, vagyis a nemi identitás nem teszi alkalmazhatóvá a GDPR 16. cikkét, tehát nem lehet az adathelyesbítés alapja. Az ügyben többször hivatkozott Abh. a „születési nem” nyilvántartását több okból is alkotmányosnak tartotta, ebből azonban a Kúria szerint nem következik, hogy a „megélt nemet” ne lehetne nyilvántartani. Jelen ügyben azonban nem is ez volt a kérdés, hanem az, hogy az anyakönyvi nyilvántartásban rögzített „születési nem” és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerinti „nem” eltérhet-e.

- [9] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a GDPR 16. cikke szerinti helyesbítéshez való jog nem eredményezheti azt, hogy a nyilvántartott személyes adat helyesbítése eltérő adattartalmat okoz.
- [10] 1.3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a kúriai ítélet megsemmisítését kérte, mivel az álláspontja szerint sérti az Alaptörvény II. cikkét, valamint a VI. cikk (1) és (3) bekezdését.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott kúriai ítélet sértette az önrendelkezéshez való jogát és a személyes adatainak a védelmét, a Kúria ugyanis véleménye szerint nem alapjogkonform módon alkalmazta az GDPR és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásról szóló jogszabály rendelkezéseit.
- [12] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy az emberi méltósághoz való jogának a sérelmét abban látja, hogy a megélt identitása/neme és a valódi jogi neme közötti eltérés a mindennapjaiban súlyos sérelmeket jelent a számára. Ezeket a szempontokat azonban a hatóság és a bíróságok nem vették figyelembe, ezzel pedig megsértették az emberi méltóságát.
- [13] Az indítványozó az önrendelkezési jogának a sérelmét is állította, tekintettel arra, hogy a szabályozás (és ezen keresztül a kúriai ítélet) elvonja tőle annak a lehetőségét, hogy a „valóságnak megfelelő nemű” emberként élhessen. Ezzel az állam a magánéletének belső, lényegi magjába avatkozik be, amely azonban fokozott alkotmányos védelmet élvez. Álláspontja szerint a kúriai ítélet sérti a magán- és családi életének a tiszteletben tartásához való jogát is, hiszen amíg a „tényleges neme” jogilag nem igazolható, addig nincs lehetősége pl. elismert párkapcsolatban sem élnie. Ezzel összefüggésben az indítványozó az Abh.-ra valamint további alkotmánybírósági döntésekre, és az Európai Unió Alapjogi Chartájára is hivatkozott.
- [14] Az indítványozó a személyes adatainak a sérelmét is állította. E körben hivatkozott az EUB ítéletre, amely szerinte itt igenis irányadó, továbbá arra, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a személyes adatai felett mindenkinek joga van saját magának rendelkeznie.
- [15] Általánosságban arra is hivatkozott az indítványozó, hogy a Kúria és a törvényszék nem végezte el az alapjogi mérlegelést, és azzal, hogy nem adtak helyt a kérelmének

megsértették a GDPR rendelkezéseit is [ez pedig az Alaptörvény E) cikkének valamint Q) cikkének a sérelmét is okozta].

- [16] Az indítványozó a fentiek mellett hosszasan citálta az EUB és az EJEB vonatkozó gyakorlatát.
- [17] 2. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [18] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az indítványozó panaszának vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.
- [19] 2.1. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [20] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. §-a valamint az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján határidőben érkezett.
- [21] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló bírósági eljárásban érintett felperes nyújtotta be az ügyet érdemben lezáró bírósági ítélettel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.
- [22] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában közvetve az Alaptörvény E) cikkére, Q) cikkére, valamint 28. cikkére is hivatkozott.
- [23] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az Alaptörvény E) cikke, Q) cikke, valamint 28. cikke nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így ezekre nem lehet önállóan alkotmányjogi panaszt alapozni.
- [24] 2.3. Az indítványozó az Alaptörvény II. cikkére is hivatkozott. Ezen alaptörvényi rendelkezés tekintetében azonban kizárólag a saját mindennapi életére vonatkozó eseményeket és számára nehézséget jelentő élethelyzeteket ismertetett, amelyek okán úgy vélte, hogy a kúriai ítélet sérti az ő emberi méltóságát. Alkotmányjogi szempontból értékelhető érvelést azonban – amely a támadott kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét megalapozná – nem adott elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint azonban az indokolás hiánya az ügy érdemi

elbírálásának akadályai {lásd többek között: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]}.

- [25] 2.4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény VI. cikk (1) és (3) bekezdésének a sérelmére is hivatkozott. Ennek kapcsán azonban megállapítható, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ának. Az Abtv. 27. §-a alapján ugyanis akkor kezdeményezhető alkotmányjogi panasz eljárás, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az indítványozó érvelése alapján azonban egyértelműen megállapítható, hogy az indítványozó vélt alapjogsérelmét a hatályos jogszabályi rendszer okozza. A törvényszék és a Kúria is kifejtette ugyanis ítéletében, hogy az anyakönyvi nyilvántartás és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás közötti kapcsolat alapján az anyakönyvi nyilvántartásban szereplő „születési nem” és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő „nem” között nem lehet eltérés, mivel az előbbi egy „elsődleges” az utóbbi egy „másodlagos” nyilvántartásnak tekinthető a „nem” tekintetében. A Kúria (valamint a törvényszék) is hivatkozott arra, hogy eltérés csak akkor lenne lehetséges, ha a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás is tartalmazná külön a „születési nem” fogalmát. Megállapítható tehát, hogy az indítványozó vélt alapjogsérelmét nem a bírósági ítéletek okozzák (hiszen a bíróságok a jogszabályok értelmezése alapján hozták meg a döntésüket), hanem a hatályos jogszabályi környezet. A jogszabályok alaptörvény-ellenességének a vizsgálata azonban jelen esetben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján lenne kezdeményezhető. Ilyen irányú kérelmet azonban az indítványozó nem terjesztett elő.
- [26] Erre tekintettel az Alaptörvény VI. cikk (1) és (3) bekezdésére alapított indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ának.
- [27] 3. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ának, valamint az Abtv. 52. §-ának, így az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2026. október 13.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró